

Raadsvoorstel

Openbare Raadsvergadering

Datum

6 februari 2024

Agendapunt

Onderwerp Inpassing fietsvoorziening Leudalweg
Portefeuillehouder(s) Ing. H. Wijers (wethouder)

Inhoudelijk voorstel

In het coalitieakkoord 2022-2026 van de gemeente Leudal is opgenomen dat een fietspad op de Leudalweg tussen Roggel en Neer wordt gerealiseerd. Naar aanleiding hiervan is onderzoek gedaan naar de inpassing van een fietsvoorziening op of naast de Leudalweg. Het doel is het verbeteren van de inrichting en verkeersveiligheid van de fietsverbinding over de Leudalweg.

Huidige situatie

De Leudalweg ligt grotendeels buiten de bebouwde kom (maximumsnelheid 60 km/uur); een klein deel ligt binnen de bebouwde kom van Neer (maximumsnelheid 50 km/uur). In de huidige situatie is de Leudalweg buiten de bebouwde voorzien van suggestiestroken; binnen de bebouwde kom zijn geen fiets- of voetgangersvoorzieningen aanwezig. De rijbaan is aan onderhoud toe.

De verkeersintensiteit op de Leudalweg is relatief laag, terwijl de snelheid (V85¹) relatief hoog is. Er hebben sinds 2018 15 ongevallen plaatsgevonden, waarvan geen ongeval met betrokkenheid van een fietser. De tel- en ongevalgegevens geven geen directe aanleiding om een vrijliggend fietspad aan te leggen op de Leudalweg.

Varianten

Er zijn verschillende varianten beschouwd in het onderzoek ten aanzien van het realiseren van een fietsvoorziening op de Leudalweg. Deze beschouwing is uitgebreid beschreven in het onderzoek 'Fietsverbinding Leudalweg: Onderzoek naar inpassing fietsvoorzieningen' (bijlage 1).

Binnen de bebouwde kom is één variant beschouwd, namelijk een inrichting van de weg als erftoegangsweg 30 km/uur zonder fietsvoorziening (gemengd verkeer). Deze weginrichting is verkeersveiliger (voor met name de fietser) en beter voor de leefbaarheid.

Buiten de bebouwde kom is de voorkeursvariant een vrijliggend fietspad ten noorden van de Leudalweg. De belangrijkste voordelen hiervan zijn:

- Minder risico op ongevallen (fysieke scheiding van gemotoriseerd verkeer).
- Meer comfort (minder stopmomenten door voorrang, geen passerend gemotoriseerd verkeer).
- Aantrekkelijkheid (potentieel positief effect op (brom)fietsgebruik Leudalweg).
- Minder fietsoversteken over rijbaan Leudalweg (naar noordelijke zijstraten).

De belangrijkste nadelen zijn:

- Relatief lange doorlooptijd benodigd (wijziging van het Omgevingsplan, grondaankoop van 23 percelen, houtkap, flora en fauna-onderzoek en stikstofberekening benodigd).
- Conflict met persleiding Waterschapsbedrijf Limburg (WBL) op twee locaties.
- Twee fietsoversteken benodigd. (Een vrijliggend fietspad ten noorden van de Leudalweg is niet toepasbaar over 25% van de Leudalweg. De reden hiervoor is een conflict met particuliere grondeigendommen (voortuinen van woningen). Ter hoogte van Zelsterhof en Kinkhoven zijn daarom twee fietsoversteken benodigd om de overgang van vrijliggend fietspad naar fietsstroken en vice versa te maken, wat resulteert in twee potentiële conflictpunten).

Aanvullend worden er snelheidsremmende maatregelen toegepast (in de vorm van plateaus), omdat de gemeten snelheid op de Leudalweg buiten de bebouwde kom relatief hoog is. Conform de CROW-richtlijnen zal de Leudalweg buiten de bebouwde kom, inclusief vrijliggend fietspad, in de voorrang zijn vanwege de aanwezigheid van het vrijliggend fietspad, omdat dit het allureverschil versterkt tussen de Leudalweg en de zijwegen.

¹ V85 = de snelheid die door 85% van de automobilisten niet wordt overschreden en door 15% wel wordt overschreden

Naast de variant vrijliggend fietspad ten noorden van de Leudalweg, zijn twee andere varianten beschouwd: fietsstroken op de rijbaan en een vrijliggend fietspad ten zuiden van de Leudalweg.

Fietsstroken op de rijbaan hebben als belangrijkste voordelen dat er geen twee fietsoversteken nodig zijn (in tegenstelling tot de variant vrijliggend fietspad ten noorden), deze variant binnen kortere doorlooptijd kan worden gerealiseerd (geen wijziging van het Omgevingsplan benodigd) en er geen conflict is met de persleiding van WBL. De belangrijkste nadelen van fietsstroken zijn dat ze minder verkeersveilig zijn (meer risico op ongevallen, vanwege het ontbreken van een fysieke scheiding), minder comfortabel, minder aantrekkelijk en meer fietsoversteken benodigd zijn vanaf de rijbaan naar de noordelijke zijstraten.

Een vrijliggend fietspad ten zuiden van de Leudalweg heeft dezelfde voordelen als een vrijliggend fietspad ten noorden, maar meer nadelen. Deze variant conflicteert met het Natura2000-gebied Leudal, heeft een groter conflict met de persleiding van WBL en er zijn meer oversteken benodigd naar de noordelijke zijstraten. In het onderzoek is deze variant daarom niet verder uitgewerkt.

Concluderend is de voorkeursvariant buiten de bebouwde kom een vrijliggend fietspad ten noorden van de Leudalweg en binnen de bebouwde kom een inrichting van de weg als erftoegangsweg 30 km/uur.

(Slimme) verlichting fietspaden buitengebied

In het coalitieakkoord is ook opgenomen dat we de verlichting op fietspaden in het buitengebied verbeteren. We maken daarbij gebruik van zogenaamde 'slimme verlichting' om het effect op de natuur minimaal te houden. De Leudalweg voorziet in een geschikte proefcasus: de Leudalweg ligt dicht tegen het Natura2000-gebied Leudal aan, is gelegen in het buitengebied en voorzien van een vrijliggend fietspad en wordt heringericht, waardoor het aanbrengen van verlichting relatief eenvoudig toepasbaar is. De ervaringen die met deze proefcasus worden opgedaan, dienen als input voor het project '(Slimme) verlichting fietspaden buitengebied' uit het nog vast te stellen Uitvoeringsprogramma mobiliteit 2024-2027.

Risico's

- *Wijziging Omgevingsplan:* voor de aanleg van het vrijliggend fietspad is een wijziging van het Omgevingsplan, aanvraag omgevingsvergunning en een verkeersbesluit nodig. Binnen de procedures bestaat kans op negatieve resultaten uit onderzoeken of bezwaren vanuit omgeving en belanghebbenden die de doorlooptijd kunnen beïnvloeden.
- *Grondverwerving:* om een vrijliggend fietspad aan de noordzijde van de Leudalweg aan te leggen, is bij 23 percelen en 12 verschillende eigenaren grond benodigd. Een eerste oriënterende gespreksronde met de eigenaren geeft de inschatting dat met het huidige schetsontwerp **niet** alle gronden op minnelijke wijze verworven kunnen worden. Zonder ontwerpaanpassing is de kans op een onteigeningsprocedure reëel.
- *Natuurbescherming:*
 - *Stikstofdepositie op Natura2000-gebied Leudal:* binnen de Omgevingswet worden negatieve effecten op nabijgelegen natuurgebieden in beeld gebracht. In dit stadium is er nog geen berekening gedaan om de uitstoot en daarbij behorende stikstofdepositie op het N2000-gebied Leudal te bepalen. Omdat een overschrijding van de kritische depositiewaarden verwacht wordt in verband met de geringe afstand tot het N2000-gebied Leudal, is er een inschatting gemaakt van de financiële omvang van het risico. Eventuele inzet van elektrisch materieel om stikstofemissie te reduceren is duurder dan traditioneel materieel. Door vooralsnog in de totale raming geen rekening te houden met de toegekende subsidies vanuit het Strategisch Plan Verkeersveiligheid (€ 302.886,15 (exclusief btw)), is dit risico voldoende afgedekt.
 - *Flora en fauna:* mogelijke nadelige effecten op N2000-gebied Leudal.
 - *Kap houtopstanden:* voor de aanleg van het vrijliggend fietspad is het op enkele locaties noodzakelijk houtopstanden te kappen. In dit stadium ligt er enkel nog een schetsontwerp waarbij zoveel mogelijk rekening gehouden is met bomen. Door het laten uitvoeren van een Bomen Effecten Analyse (BEA), wordt er onderzocht hoe we de bomen het best kunnen beschermen/handhaven. Is dit niet mogelijk, worden de bomen gecompenseerd.
- *Conflict persleiding WBL:* In overleg met Waterschapsbedrijf Limburg zijn de raakvlakken in beeld gebracht tussen het ontwerp van het vrijliggend fietspad en een belangrijke transportpersleiding van WBL. De leiding wordt momenteel onderzocht op levensduur. De eerste inschatting is dat de leiding op grote stukken vervangen zal moeten worden.

Geheimhouding

Er is geheimhouding opgelegd op de kostennotitie en SSK-raming op grond van het bepaalde in artikel 87 Gemeentewet jo. artikel 5 lid 2 onder b van de Wet open overheid, totdat tot opheffing daarvan wordt besloten. De financiële afwegingen die naar voren komen, kunnen de positie van de gemeente Leudal schaden. Om die reden heeft het college geheimhouding opgelegd totdat de aanbestedingsprocedure voor de realisatie van het vrijliggend fietspad Leudalweg is afgerond. De kostennotitie en SSK-raming liggen echter wel ter inzage in de kamer van de raadsgriffier.

Financiële paragraaf

Voor het totale krediet van € 4.500.000,- wordt een dekkingsreserve gevormd ten laste van het begrotingssaldo (conform amendement fietspad Leudalweg A.9 van 31 oktober 2023).

De inzet van duurder materieel om de stikstofemissie te reduceren, kan gedekt worden uit reeds toegekende rijksmiddelen regeling stimulering verkeersmaatregelen 1^e en 2^e tranche, totaal € 302.886,15.

Inkoopparagraaf

Dit voorstel betreft een nationaal openbare aanbesteding.

Personele paragraaf

Bij het inpassen van een fietsvoorziening op de Leudalweg is uitgegaan van de huidige ambtelijke capaciteit.

Communicatieparagraaf

Besluitvorming over het inpassen van een fietsvoorziening op de Leudalweg vindt plaats door de gemeenteraad. Na besluitvorming door de gemeenteraad wordt hierover gecommuniceerd met externe partners en stakeholders en richting overige geïnteresseerden.

Bijlage(n)

Bijlage 1: Fietsverbinding Leudalweg: Onderzoek naar inpassing fietsvoorzieningen inclusief schetsontwerpen

Bijlage 2: Amendement A.9 fietspad Leudalweg

Bijlage 3: (Concept) raadsbesluit 'Inpassing fietsvoorziening Leudalweg'

Heythuysen, 9 januari 2024

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEUDAL,

De gemeentesecretaris,

De burgemeester,

mr. drs. J.J.Th.L. Geraedts

D.H. Schmalschläger